

MUSEION

Příručka uživatele systému Museion

Datace, popis a příklady použití

MUSOFT

Autorská práva © Copyright 2012-2015 MUSOFT.CZ, s.r.o..

Všechna práva vyhrazena. Tato příručka je chráněna autorskými právy a distribuována na základě licencí, které omezují její používání, kopírování a šíření. Bez předchozího písemného souhlasu společnosti MUSOFT.CZ je zakázáno jakýmkoli způsobem reprodukovat jakoukoli část této příručky.

Loga společnosti MUSOFT.CZ uvedená v této příručce jsou ochranné známky společnosti MUSOFT.CZ. Všechny ostatní názvy produktů, ochranné známky nebo loga zmíněná v této příručce jsou použita pouze k identifikačním účelům a může se jednat o ochranné známky nebo registrované ochranné známky příslušných vlastníků.

Obsah

Datace, popis a příklady použití	1
Obsah.....	1
Zadávání datací a jiných datových údajů v Museionu	3
Datace hodnotou – formátovaná datace	3
Datace hodnotou – interval (OD - DO).....	4
Datace názvem	5
Datace názvem ve slovníku pro veřejnou (publikační) část.....	6
Další příklady zadání datace	6

Zadávání datací a jiných datových údajů v Museionu

Museion umožňuje v některých případech datových (časových) hodnot zadávat nejen úplné datum, ale také neúplné anebo slovně (názvem). Tyto hodnoty umí zařadit na časovou osu a toho se využívá při třídění a vyhledávání.

Neúplné/neurčité datum umožňuje Museion při zadávání hodnot:

- datace vzniku, nálezu a sběru
- datum události (záložka Události)
- datum určení (i v historii určení)

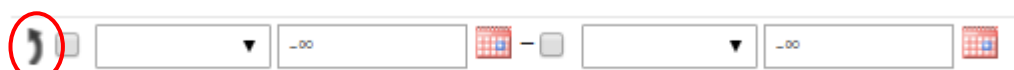
Museion umožňuje zadat dataci různými způsoby:

- hodnotou jako tzv. **formátovanou dataci**
 - datum (úplné nebo neúplné, určité nebo neurčité)
 - interval (úplný nebo neúplný)
- výběrem ze slovníku (kultura, dynastie...), tzv. **datace názvem**

Pole pro zadání data nebo hodnoty ze slovníku je možné ikonou přepnout na pole pro zadání intervalu:

nebo

Hodnoty (data, dolního nebo horního intervalu) je možné doplnit kvalifikátorem pravděpodobnosti

(zaškrtačací pole) a přesnosti výběrem z nabídky. Kvalifikátor přesnosti má svůj vlastní slovník stanovený uživatelem.

Tlačítko slouží pro výběr ze slovníku (není u intervalů), pro zadání data.

Klávesovou zkratkou ALT+D je možné zadat aktuální datum.

Ze zadaných údajů se pak vytvoří při uložení záznamu řetězec pro tisk: formátovaná datace se převede na standardizovaný formát, doplní se kvalifikátory přesnosti a pokud je zaškrtnuté pole „asi“, doplní se na konec otazník.

Datace hodnotou – formátovaná datace

Datace hodnotou (datum) může být ve tvaru:

- úplného data – den, měsíc, rok (10.5.1648)
- neúplného data – měsíc, rok nebo pouze rok (5.1648, 1648)

Rozsah data je 1.1.9999 před n.l. až 31.12.9999 n.l.

Archeologické datum ve tvaru pouze roku lze zadávat až do -9 999 999 999.

Pro datum je použit juliánský a gregoriánský kalendář s automatickým přechodem mezi nimi.

Úplné (určité) datum

Den, měsíc a rok oddělené tečkami, vedoucí nuly nevdají, je možné využít kalendář vpravo od vstupního pole.

Příklad: 10.1.2017 nebo 10.01.2017

Neúplné (neurčité) datum

Datum nemusí být úplné, stačí zadat **rok** nebo **měsíc** (číslem) **a rok**

*Příklad: 2019
06.2019 nebo 6.2019*

Datace hodnotou může obsahovat slovní spojení vyjadřující **polovinu / třetinu / čtvrtinu** určitého století / tisíciletí (v přesně stanoveném tvaru):

n.polovina / n.třetina / n.čtvrtina (kde n je číslovka např. 2.polovina, 1.třetina, 3.čtvrtina) ve spojení s příslušným stoletím (stol.) nebo tisíciletím (tis.)

*Příklad: 1.polovina 15.stol. nebo 1. pol. 15. st. nebo 1. polovina 20 století
4.čtvrtina 6.stol. nebo 4.čtvrt. 6.st. nebo 4.čtvrtina 6.století
2.polovina 1.tis. nebo 2.pol. 1.tis.*

Museion vždy zadaný řetězec upraví do tvaru 1. polovina 15. stol. apod.

Slovo „**polovina**“ lze použít i bez spojení s číslovkou. Například „polovina 15.stol.“ pak nevyjadřuje období 50 let, ale přesnější časový okamžik „v polovině století“ (1450..1451).

Příklad: polovina 15.stol. nebo pol. 15. st. nebo pol. 20 století

Desetiletá období v jednom století je možné zadávat textem **xx. léta yy. století**, např. 20. léta 19. století

Příklad: 20. léta 19. století nebo 20. léta 19. st. nebo 20. léta 19. stol.

Období **před naším letopočtem** (našeho letopočtu) lze vyjádřit slovně nebo znaménkem

*Příklad: 1.polovina 15.stol. před n. l.
1.polovina 2.tis. před n. l
-1500
5.8.-44
1500 n. l.*

Datace hodnotou – interval (OD - DO)

Období se vyjadřuje intervalem se dvěma nebo jednou hraniční hodnotou (operátor vyjadřující období jsou dvě tečky). Zapsat interval můžete rovnou do jednoho pole (se dvěma tečkami) nebo přepnout na zadání intervalu a vyplnit pole od a do. Horní hranice musí být vyšší než dolní hranice intervalu.

Museion vždy uloží hodnotu jako hodnotu od .. hodnotu do

- období s dvěma hraničními hodnotami OD..DO
např.: 1500..1600
- období s počáteční hraniční hodnotou OD.. (od roku N a později)
např.: 1500..
- období s konečnou hraniční hodnotou ..DO (dříve a do roku N)
např.: ..1500

Jako dolní i horní hranic je možné použít jakoukoliv formátovanou dataci (datum, století, polovinu století apod.)

*Příklad: 10.1.2017 .. 30.01.2017
19. stol. .. 20. stol nebo 19. st. .. 20. století (ale není možné 19. .. 20. stol. nebo 19.-20.stol.)
20. léta 19. stol. .. 50. léta 19. stol.
pol. 19.st. .. 20.stol.*

Poněkud problematické může být použití kvalifikátorů, protože Museion neumí skloňovat a zadání „po“ + „pol. 20. st.“ zobrazí jako po polovina 20. stol. Všechny takové výrazy je třeba dát do slovníku.

Datace názvem

Každý uživatel si může ve slovníku vytvořit jakoukoliv dataci s vlastním názvem a sám si určí, jaké období vyjadřuje. Tuto dataci pak může zapsat z klávesnice nebo vybrat ze slovníku.

Příklad: doba bronzová
1. světová válka
secese
jaro 1945
od poloviny 20. let do konce 50 let. 19. stol.

Ikona pro výběr ze slovníku je vpravo od pole pro zadání hodnoty a otevře slovník datací názvem s předfiltrovanými hodnotami podle zadané podsbírkky.

V horní části je přehled položek, ve spodní části karta detailu:

Název	Číslo pc	Název podsbírkky	Asi od	Kvalifikátor od	Hodnota	Asi do	Kvalifik	Začátek	Konec
řetězec		řetěze		řetězec	řetězec		řetěz	řetězec	řetězec
druhohory	4	paleontologická						-1.1.9999999999	1.1.9999999999
gotika				kolem	1150..1400		kolem	1.1.1150	31.12.1400
jaro 1910	3	Fotografie			1.3.1910..31.5.1910			1.3.1910	31.5.1910

Datace názvem

Název *

Podsíbírka

- název

Datace

kolem kolem

Poznámka

Název pro publikaci

obr.1

Pro založení nového záznamu použijeme tlačítko na horní nebo střední liště. Na kartě pak je třeba vyplnit alespoň název datace.

- **Název** – je slovní název datace, se kterým se následně pracuje v Museionu, nabízí ho našeptávače.
- **Podsíbírka** – zde se volitelně může doplnit vazba datace na konkrétní podsíbírku (zápisem kódu podsbírkky nebo výběrem ze slovníku). Pokud se podsíbírka nevyplní, je datace platná (použitelná) pro všechny podsbírkky.

- **Datace** – pro zařazení na číselnou osu a případné filtrování podle datace je třeba vyplnit hodnotu datace (datum, interval) – viz výše „Datace hodnotou“.
- Dále můžeme doplnit **Poznámku**
- **Název pro publikaci** – se volí ze slovníku Datace pro publikaci. Tato vazba se pak automaticky uplatní při práci v Museionu v úloze pro publikaci sbírkového předmětu.

Data vyplněného formuláře uložíme do databáze tlačítkem

Nově vytvořená a uložená datace názvem se objeví v přehledu ostatních datací, a je s ní možné následně pracovat v jiných úlohách, bude se nabízet v našeptávačích.

Při zadání datace názvem k předmětu se automaticky přenesou informace o zařazení na časovou osu (hodnota od – do) a je možné podle nich např. řadit nebo vyhledávat v systematické evidenci

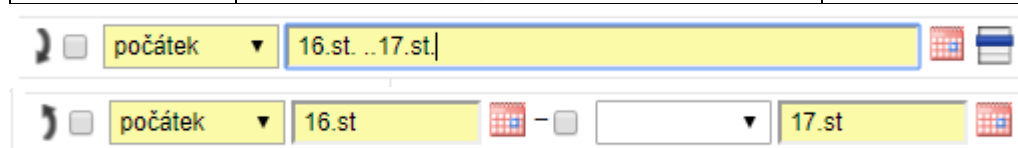
Datace názvem ve slovníku pro veřejnou (publikační) část

Slovník datací pro veřejnou část (publikační) je oddělený od slovníku pro privátní část a spustí se volbou z menu: Publikace -> Slovníky pro publikaci -> Datace

Tento slovník umožňuje použití modifikovaných nebo zcela jiných datací názvem u publikovaných sbírkových předmětů než jsou datace používané u sbírkových předmětů.

Další příklady zadání datace

datace	povolený zápis	výsledné zobrazení
15. st.	15. st.	15.stol.
15. století	15. století	15.stol.
15. – 16. st.	15.st. .. 16.st.	15. stol. až 16. stol.
asi 1956	1956 zaškrtnout „asi“	1956?
březen 1931	3. 1931	3.1931
do 31.10.1952	.. 31.10.1952 nebo horní interval: 31.10.1952	do 31.10.1952
středověk	nutno zadat ze slovníku	středověk
poč.16.- 17.stol.	16.stol...17.stol. a kvalifikátory od = počátek od: kvalifikátor počátek, hodnota 16. st., do hodnota 17. st. (viz obr. 2)	počátek 16. stol. až 17. stol.

obr. 2